

ÜNİTE

1

SÖZCÜKTE VE
SÖZ ÖBEĞİNDE ANLAM

1. I. Makale hakkında temel bilgilerin verildiği, geçmişte yapılan benzer araştırmalardan oluşan bölüme “giriş bölümü” denir.
- II. Denize bakan evinde bulurdu huzuru, şiirlerini de burada yazardı.
- III. Bitki köklerinin toprakta nasıl ilerlediği ile ilgili pek çok araştırma yapılmaktadır.
- IV. Çocuğun içe kapanıklığı, ailesini uzun zamandır endişelendiriyordu.
- V. Geçen gün söylediklerimle onu çok kırdığımı geç de olsa anlamıştım.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerle ilgili aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. sözcük, metin türleri ile ilgili bir terimdir.
- B) II. sözcük, bir sözcüğün gerçek anlamından bütünüyle uzaklaşmıştır.
- C) III. sözcük, bir bilim dalıyla ilgili özel ve belirli bir kavramı karşılayan kelimedir.
- D) IV. sözcük, bir kelimenin aklımıza gelen ilk anlamıdır.
- E) V. sözcük, gerçek anlamı dışında başka bir kelime yerine kullanılmıştır.

2. Sözü uzatmak, büyütme, dallandırmak, gereksiz sözcüklerle doldurmak yoktur onda. Ne diyecekse apaçık, dosdoğru söyler. Ama sözler bir araya geldi mi bir derinlik, bir anlam çoğalması; uzun uzun durmak, incelemek, düşünmek gerekliliği doğar.

Bu parçada aşağıdaki anlamlardan hangisini karşılayan bir sözcük yoktur?

- A) Bir konunun veya durumun özü
- B) Artmak, fazlalaşmak, ziyadeleşmek
- C) Bir şeyi ayrıntılarıyla, inceden inceye anlamaya ve öğrenmeye çalışmak
- D) Bir işi büyütüp karışık duruma getirmek
- E) Haber veya sözün gerçek olmadığını bildirmek

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde gereksinim anlamında bir sözcük kullanılmıştır?

- A) Sait Faik, her yazarın tercihi gibi ilk öykülerine çevresini gözlemleyerek başlamış.
- B) Müzikal tiyatroların temaları çok geniş alanlara yayılabilmektedir.
- C) Bazı balon balığı türlerinin, onların daha az lezzetli hâle getirmek için derileri üzerinde dikenleri vardır.
- D) Medya kavramı, haber alma ve haber aktarma ihtiyacından ortaya çıkmıştır.
- E) Ünlü filozof; zihnin, ilk doğduğu anda boş bir levha olduğunu düşünür.

4. Resim sergileri açısından verimli kabul edilecek bir dönem yaşıyoruz. Ama bu, sergileme objesi olarak resmin yaşamımıza girdiği anlamına gelmiyor. Resim sergilerinin kendisi ve pazarlayan kurumları yani galeriler var ancak alınıp satılan bir "meta" olma düzeyine gelmedi henüz. Bunun başta gelen nedenlerinden biri, gündelik yaşam ortamlarımızı dekore etmekte yer alabileceğini algılamakta zorlanıyor olmamızdır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçadaki altı çizili sözlerden herhangi birinin açıklaması değildir?

- A) Bir olayı veya bir nesnenin varlığını duyu organlarıyla kavramak
- B) Alıcının görmesi, seçmesi için dizilmiş şeylerin tümü ve bu nesnelerin serildiği yer
- C) Sanat eserlerinin veya herhangi bir malın sergilendiği salon
- D) Kendisinden beklenen sonucu veren, semereli
- E) Mal, ticaret malı; sermaye

5. Anılar defterinde gül yaprağı
Gibi unutuldum, kurudum
Başıma düşmüş sevda ağı
Bir başıma tenhalarda kahroldum

Bu dördülikle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Somutlamaya başvurulmuştur.
- B) Cansız varlıklar kişileştirilmiştir.
- C) Ad aktarmasına yer verilmiştir.
- D) Kimi sözcükler terimsel anlamıyla kullanılmıştır.
- E) Karşıt kavramlar bir arada kullanılmıştır.

6. Süsleme sanatında hâlâ sedefe rastlanıyor. Osmanlılar Dönemi'nde de sedef kullanımı; denizden çıktığı, az bulunduğu, beyaz renkli olduğu için o yıllarda altından daha fazla ilgi görür. Mücevher dışında, özellikle süsleme sanatında kullanılan sedef, ahşaptan yapılmış çeşitli eşyaların üzerine yerleştirilerek eşyaların daha değerli olmasını sağlar.

Aşağıdaki söz ve sözcüklerden hangisi bu parçadaki herhangi bir sözün yerine kullanılamaz?

- A) bugünkü günde
- B) bir ihtimal
- C) alaka
- D) değerli süs eşyası
- E) kıymetli

7. Kan tükürsün adını
Bensiz anan dudaklar
Sana benim gözümle
Bakan gözler kör olsun

Bu dizelerdeki altı çizili sözün dizeye kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Olayları değerlendirme biçiminizi takdir etmiyor değilim.
- B) Ele aldığınız konuyla ilgili başka düşünceler de var.
- C) Her olaya senin bakış açınla yaklaşmamız mümkün olmaz.
- D) Bu araştırmanın seninkinden ayrılan yönleri üzerinde duralım.
- E) Yorumlarınıza bakarak hareket edecek okuyucular mutlaka olacaktır.

8. "Söylemek" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde "Sözü söyle alana, kulağında kalana." cümlesindeki anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Kadın bir kenarda oturmuş, bir saattir hüzünlü hüzünlü türkü söylüyordu.
- B) Ben gireceği her büyük projede ona kendine güvenmesini söylerim.
- C) Hececiler kendilerinden sonra yeni bir edebî neslin yetişmediğini söylüyorlar.
- D) Bu konak için de yine senelerden beri ve hiç bıkmadan aynı şeyi söylerim.
- E) Bizim burada nasıl yaşadığımızı görenler, gidip yetkililere durumumuzu söylemişler.

9. I. İçindeki gezme arzusunun önüne geçememiş, ülkeyi karış karış dolaşmıştı.
- II. Hava zaman zaman açıyor, hava açtıkça dağı bayırı insanlar dolduruyordu.
- III. Bu son olaylarda gösterdiğin tepkilerle seni biraz biraz tanımaya başladık.
- IV. Mahalledeki yaşlıları ara sıra ziyaret eder, her ziyaretinde onlara bir şeyler götürürdü.
- V. Verilen diyet listesine günü gününe uyuyor, bunun sağlığı için önemini biliyordu.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerde geçen ikilemelerden hangileri cümleye aynı anlamı katmıştır?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) II ve IV
- D) III ve IV
- E) IV ve V

10. Kişilere dikkat edin; özellikle ----, geçmiş kahramanlıklardan pay çıkararlara. Bunlar, ellerinden bir şey gelmeyen birtakım zavallılardır. Kendi becerisizliklerini örtmek için geçmişteki şan ve şereften pay almak, pay dağıtmak isterler. İki de bir yığınların karşısına geçmişe ait masallar çıkarırlar. Amaçları; ----, geleceğin de geçmişe benzemesini sağlamaktır.

Bu parçada boş bırakılan yerleri anlam bakımından tamamlayan en uygun sözcükler sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) bugüne çakılı kalanlara – geleceği yok saymak
- B) geçmişten nefret edenlere – bilinmezliği merak etmek
- C) geçmişle övünenlere – bugünü durdurmak
- D) geleceğe ayak direyenlere – korkulardan kaçınmak
- E) geçmişe dönük yaşayanlara – geleceği tahmin etmek

11. (I) Artık bütün tabiat, buzdan ve soğuktan sıyrılarak ilklere kadar geçen tatlı bir ılıklik içine girmişti. (II) Artık evlerdeki ve dükkânlardaki sobalar kalkmış, duvarlar badanalanmış, her taraf silinip süpürülmüştü. (III) Nitekim dükkânımızda da gözle görülür, elle tutulur bir güzellik, bir yenilik ve temizlik ortaya çıkmıştı. (IV) Bütün bunlar bir gece içinde gizli eller tarafından yapılmıştı. (V) Ustamız bunu yüzünü bir gün dahi görmediğimiz karısıyla yapmıştı.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde duyular arası aktarım yapılmıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili söz, parantez () içinde verilen açıklamayla uyuşmamaktadır?

- A) Yenikapı'da yapılan kazılar, yine olağanüstü (göze ve kulağa hoş gelen) bir keşifle kendini hatırlattı.
- B) Akıl, başat (baskın) ve neredeyse değişmez karakterdir Oktay Rifat şiirinde.
- C) Modern (çağdaş) edebiyat incelemelerinin temel belgesi, edebiyat metinlerinin kendisidir.
- D) İyi şiir, kendini bir okumada ele vermeyeceğinden (ortaya çıkarmadığından) en az iki üç kez okumak gerekir onu.
- E) Onun temel ilkesi; Karagöz, orta oyunu derlemelerinde aynı özeni (işin iyi olması için gösterilen çaba) göstermektedir.

1. I. Küçük yaştaki erkek veya kız: “Çocuğun bir sütünesi vardı.”
II. Soy bakımından oğul veya kız evlat: “Annesi olacak kadın, çocuğunu omzundan yakalamış.”
III. Büyüklere yakışmayacak gibi davranan kimse: “Otuz yaşında ama hâlâ çocuk.”
IV. Genç erkek: “Bu yasayla artık çocuklarımızın pek çoğu askerliğini bedelli yapacak.”
V. Büyükler arasında daha az yaşlı olan kişi: “Çocuk; ustasının arkasından aletleri yüklenmiş, zorla yürüyordu.”

“Çocuk” sözcüğüyle ilgili numaralanmış açıklamalardan hangisi karşısından verilen örnek cümleye uygun **değildir**?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Buzdağının merkezine odaklanan bireylerin sonuca varmada birkaç adım önde olduğunu unutmayın! Sonra da ortaya çıkan durumun, gerçekten asıl problem olma ihtimalini irdelemeye çalışın!

Bu parçadaki altı çizili sözü anlamca karşılayabilecek bir kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Nükleer enerji santrallerinde kullanılan yakıt çubuklarının ihmal edilmesi meselesi bir çevre sorunudur.
B) Batı edebiyatında roman geleneğinin en güzel yanlarından biri, okurun gözü önünde çizdiği canlı portrelerdir.
C) Toroslarda yaşayan ve geçmiş çağların birikimine sahip olan bu insanlar, oldukça tutkulu kişilerdi.
D) Osmanlı İmparatorluğu Dönemi'nde ışık ve ateş gösterileri, gece gerçekleşen kutlamaların vazgeçilmez birer parçasıydı.
E) Bir yazar olarak sanatınızı, başkalarının alınganlık yapma olabirliğini hesap ederek geliştiremezsiniz.

3. I. İrademizin ne denli güçlü olduğunu sen de göreceksin.
II. Küçüklüğümde evimizin bütün işini annemin gördüğünü hatırlıyorum.
III. Ona güvenemeyiz, gözü paradan başka bir şeyi görmüyor.
IV. O, yaptığı bütün kötülöklere karşı bizden hep iyilik görmüştür.
V. Yeni alacağımız evin en çok güneş görmesine dikkat edeceğiz.

Aşağıdakilerden hangisi “görmek” sözcüğünün numaralanmış cümlelere kattığı anlamlardan biri değildir?

- A) Kavramak, sezmek
B) Bir şey hakkında yargıya varmak
C) Yapmak, yerine getirmek
D) Karşılık bulmak
E) Değer vermek

4. Sanatçılar; günlük dili işleyerek, eserlerine yine birçoğunu dilin içinden çıkardıkları tatlar katarak, bazen de yepyeni buluş ve örgülerle bizde bambaşka hazlar uyandırarak dilin tadına varmamızı sağlarlar.

Bu cümledeki numaralanmış sözcüklerden hangisi gerçek anlamının dışında kullanılmamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Soyut anlamlı kimi sözcükler benzetme yoluyla somutlaştırılabilir.

Aşağıdakilerin hangisinde bu açıklamanın örneği vardır?

- A) Bir bakışın ölmek için yetecek.
B) Akşamları gelir incir kuşları.
C) Her fikir, içimde bir çift keleşçedir.
D) Sen ve ben gözyaşıyla ıslanmış hamurdanız.
E) Dediklerin çıktı ihtiyar hacı.

6. Köy Entitüsü mezunu olan Mahmut Makal, *Bizim Köy*'le köyü gerçekçi bir biçimde (tutum) anlatmıştır. Eser, İç Anadolu Bölgesi'ndeki bir köyün, yazarın gözlemleriyle, daha çok rapor ve not tutma teknikleriyle (kullanılan yöntem) yazılmasıyla oluşmuş bir romandır. Romanda ekonomik sıkıntılar (geçim darlığı), ilkel malzeme kullanımı, yeni teknolojilere yabancılaşma, toprak meselesi (sorumluluk, mesuliyet) ve sosyal yardımlaşma konuları ağırlıklı (üzerinde fazlaca durulan) olarak işlenmiştir.

Bu parçadaki numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı parantez () içinde verilen açıklamayla uyuşmamaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Üstümde bir gök var mavi
Altımda ovalar zeytin yeşili
İçimde duygular bir iç deniz
İç içe dalgalı Akdeniz

Bu dizeleri oluşturan sözcüklerle ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) Karşıt anlamlı sözcükler vardır.
B) Soyut ve somut anlamlı sözcükler kullanılmıştır.
C) Nicel anlamlı sözcükler kullanılmıştır.
D) Gerçek anlamının dışında kullanılan sözcük vardır.
E) Sesteş sözcüğe yer verilmiştir.

8. Kurnaz adam, günlük zorlukların içinden kolayca sıyrılabilen adamdır. Akıllı adam ise, günlük zorlukları tarih içine oturtuktan sonra onlara çözüm aramaya çalışır. Olayların mantığı, kurnaz adamı ilgilendirmez. O, yalnızca olayların o andaki görünüşüyle yetinir. Olayın nereden gelip nereye gittiğini eşleyen, değerlendirmesini de olayın değil, tarihin yönüne göre yapan adam, akıllı olandır.

Bu parçada altı çizili sözcükle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Araştırmaları planlamak
B) Kabaca tekrarını yapmak
C) Yüzeysel bir değerlendirme yapmak
D) Beklentileri kişiye göre belirlemek
E) Temeline inip iyice araştırmak

9. Önde uzun bir kışın soldurduğu etekler,
Sonra dönen, dönerken inleyen tekerlekler

Bu dizelerde görülen anlam olayı aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Bir bakış ki açıyor gönül muammasını,
İki sevdalı kalbin en gizli yarasını,
B) Bir yarın göçtüğünü, çöktüğünü bir dağın
Görmemek istiyorsan ardına bakmadan git!
C) Yaşadın beş sene kalbimde sana misafir demedim
Bu aklına nereden geldi senin ne zaman esti senin?
D) Kuytu ormanları, tenhâ bağları
Geziyor mevsimin yorgun rüzgârı
E) Düşmanımdır seni kim bulursa cana yakın
Annen bile okşasa benim bağrım kan olur

1. Yeni görüntüleme teknikleri sayesinde bir iş yaparken beynin hangi bölgelerinin aktif olduğunu ---- mümkün ve tek bir iş için bile beyindeki farklı merkezlerin aktifleşerek birbiri ile iletişim kurabildiğini izleyebiliyoruz. Herhangi bir problem olduğunda bu ---- değişebiliyor ve beyin yeniden organize olarak fonksiyonunu devam ettirebiliyor.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) bildirmek - ilişki
B) gözlemlemek - iş bölümü
C) kurmak - sıkıntı
D) yansıtmak - kavram
E) okumak - döngü

2. Okuma ya da okuduğunu anlama; bir metne dökülmüş kimi sözcük ve kavramları seslendirme, yinleme ya da belleme değil; bilinçli olarak yeniden anlamlandırma işidir.

Bu cümlede aşağıdaki sözcüklerden hangisiyle aynı anlama gelen sözcük kullanılmamıştır?

- A) yorumlama B) bazı C) tekrarlama
D) şuurlu E) yazılmış

3. Gölgeler gölgeleri kovalar boş yollarda
Ürkütür hayalinde uyuyan canavarı
Gecikmiş bir yolcunun sıklaşan adımları

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Ad aktarması yapılmıştır.
B) Soyut anlamlı sözcüklere yer verilmiştir.
C) "Gecikmek" sözcüğü gerçek anlamıyla kullanılmıştır.
D) Benzetme vardır.
E) "Yol" sözcüğü somut anlamlıdır.

4. Kayalar arasındaki dik ve dar bir patikadan inince güler yüzlü Kızılkeçili deresiyle karşılaştık; iki sırtın birleştiği dar boğazda kayadan kayaya atlayarak sabun gibi köpüren sular, kulakları dolduran bir gürültü çıkarıyordu.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Nicel anlamlı sözcük
B) İnsandan doğaya aktarma
C) Benzetme
D) Yansımadan türemiş sözcük
E) Duyular arası aktarma

5. Mutluluğa ulaşmak için kendini, zihnini hatta düşlerini bile oradan oraya ----. Oysa hayal kırıklığı, hayali gerçekleştir-memekten daha acıdır. Ve her ---- deneyim, hayalci yeteneğinizi biraz daha köreltir. Mutluluk -kim bilir- belki doğuştan gelen bir yetenek, belki de sonradan öğrenilen bir ders ya da bir seçim hâlidir. Sadece ulaşamaz düşlerle mutluluğu hayal edenler için iş zordur.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) yolluyorsundur - gerçekçi
B) vuruyorsundur - olağanüstü
C) savuruyorsundur - küskün
D) gizliyorsundur - kırgın
E) taşıyorsundur - mutlu

6. (I) Kaygı yaratan konular sıklıkla bir çözüme ulaşamadıklarından kişinin huzura kavuşmasını engellerler. (II) İnsanlar, bazen kaygıların somut çözümlerle geçeceğine inanır. (III) Bazı kaygılar, somut çözümlerle geçer de. (IV) Ama eğer kaygı, somut çözümler ile sakinleşmiyorsa kişinin iç dünyasında farklı bir noktaya dokunuyordur. (V) Bu tür kaygıları somut çözümler ile aşmaya çalışmayı sürdürmek sakinleştirmeyeceğinden kişinin daha da kaygılanmasına neden olur.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde "insanın içine işlemek, insanı duygulandırmak" anlamında bir sözcük kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. (I) Gülme; komik kavramı üzerinden açıklanabilen, geniş çaplı bir eylemdir. (II) Komik olan unsur, komediye hayat verirken zaman içinde kendini de geliştirir. (III) Komedi; günlük hayatın içinden tiyatroya, oradan da sinemaya girdiğinde karşılaşılan gerçek insanları güldüren şeyin ne olduğu sorusunun kendisi olmaktadır. (IV) İnsan; bir duruma, eyleme veya nesneye belirli özelliklerinden dolayı gülmektedir. (V) Tiyatroda komedinin evrimine baktığımızda, belirli komiklerin varlığından söz edilirken, aynı komikler yenilenecek da olsa sinemaya aktarılmıştır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede, "ayrıntılı, bütün yönleri içine alan" anlamında söz öbeği vardır.
- B) II. cümlede, "öge" anlamına gelen bir sözcük kullanılmıştır.
- C) III. cümlede, mecaz anlamda birden fazla sözcük bulunmaktadır.
- D) IV. cümlede, hiç deyim yer verilmemiştir.
- E) V. cümlede, "tür değişikliği yapmak" anlamında sözcük bulunmaktadır.

8. Bazı yazarlar, içlerinden geldiği gibi, doğal bir söyleyişle yazıyorlar romanlarını. Yazarların bazıları da romanlarında anlattıklarını yaşadıkları için tutarlı (----) bir çizgi ortaya koyuyorlar. Romanlarında toplum gerçeklerine ayna tutup (----) olanları tüm çıplaklığıyla yansıtan ve toplumun sorunlarını çözümü için elini taşın altına sokan (----) romancılar da yok değil. Romanlarındaki kahramanlarını içimizden seçen ve bizi kahramanlarıyla âdeta özdeşleştiren (----) pek çok yazar var. Romancıların bu şekilde farklı tarzları, tutumları olabilir. Asıl olanı ise bazı romancılar çok satılsın diye değil, çok okunsun ve hayata katkıda bulunsun diye romanlarını kaleme alıyorlar (----).

Aşağıdakilerden hangisi bu parçadaki altı çizili sözcüklerden hangisinin yanındaki boş bırakılan yere getirilemez?

- A) Bilgileri öz malı durumuna getirmek
- B) Yansıtmak, göstermek
- C) Her bakımdan uyumlu
- D) Yazı durumuna getirmek
- E) Sorumluluk üstlenmek

9. I. Genç kız, onun kırık dişli ağzının içindeki derin karanlığa bakıyor. (Dibi, yüzeyi veya ağızından uzak olan)
- II. Mevlana gibi derin ve coşkulu bir insanın elinde ise belki en mükâmil şekli almış bulunuyordu. (Kendi alanında çok gelişmiş, en ileri durumda olan)
- III. Henüz kapkaranlık dışarı ve derin bir sessizlik içindeydi ev. (Yoğun)
- IV. Bir iki derin nefesten sonra soluk alışverişlerinin ritmi düzeldi. (Uzun süren)
- V. Hangi limana varacağını bilmeyen gemiciye derin bir denizcilik bilgisinin faydası ne? (İçten gelen)

"Derin" sözcüğü, yukarıdaki cümlelerin hangisinde ayrıç () içindeki anlamıyla kullanılmamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Kan kırmızı, yuvarlak bir külçe, dağların üstüne yavaş yavaş inmeye başlar; yekpare (tek parça, bütün), geniş bir billur parçası hâline gelen ufuktan misli görülmemiş bir renk ve ışık yağmuru boşanır (sıyrılmak, kurtulmak) ve bütün gün derme çatma binaları, ıssız caddeleri, yetim anıtları, bodur (enine göre kısa, tıknaz) akasya ağaçlarıyla, çiğ (gözü rahatsız eden) bir aydınlık içinde uyumuş kalmış çıplak şehrin çelimsiz gövdesi, birdenbire en halis (katışık olmayan) erguvanlara bürünmüş olarak silkinip doğrulur.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde altı çizili söz parantez () içinde verilen açıklamayla uyuşmamaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

1. Halk Karagöz'ü yapmış, biz aydınlar o civık operetleri; halk Yemen Türküsünü söylemiş, biz o yapışkan şarkıları; halk alçak gönüllü ustalar yetiştirmiş, biz burnu Kaf Dağı'nda üstatlar...

Bu cümledeki altı çizili sözün karşıt anlamlısı aşağıdakilerden hangisinde bulunmaktadır?

- A) Aydınların sadece kendi eserlerini beğenmesi
B) Aydınların kendilerini erişilmez görüp kibirli davranması
C) Aydınların halk tarafından kabul görmesi
D) Aydınların halkın beğenileriyle ters düşmesi
E) Aydınların halktan uzak bir yaşam sürmesi

2. Balzac'ı dünya romancılığında büyük bir usta yapan sır, günümüzde de nefes alabilen eserler yaratmasıdır.

Bu cümledeki altı çizili sözü karşılayan en yakın sözcükler, aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) gerçekçi - yaşayan B) sürekli - kendini gösteren
C) soluklanan - hissedilen D) gizli - süreklilik sağlayan
E) var olan - yaşayan

3. Şiir okurunu çıkamaz sokaklarda dolaştırmak, bunalımlara sokmak, ona anlamsızlıkları yaşatmak zorunda mıyız? Bence hayır! Okura hürmeti olmalı şairin. Okur kim oluyor, demek bir şeyi çözmez. Bu nedenle şiir yazarken uzak durmak gerekiyor çatlaklardan, boşluklardan. Ben, bu nedenle şiirimim boğuk, çatlak bir sestem oluşmasını istemedim hiçbir zaman.

II

Bu parçadaki altı çizili sözlerin anlamları sırasıyla aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

- A) I. Anlamı tek seferde çıkan sözcüklere yer vermek
II. İnsanın kafasını yoran sözcükler kullanmak
B) I. Şiirde duru bir anlatımı tercih etmek
II. Slogan amaçlı sözcüklere yer vermek
C) I. Anlamı net olan sözcükler kullanmamak
II. Anlaması zor olan söz öbeklerini bulundurmamak
D) I. Anlamı kısıtlı olan sözcükler sunmak
II. Rahatsızlık veren bir söz yığını olmak
E) I. Oldukça süslü ifadelerle anlatım yapmak
II. Kulağa hoş gelen sözcüklere yer vermemek

4. Onun hiçbir şiiri, yaşlılık belirtisi göstermez. Kalemimi kalbinde gezdirip söze sürdükçe genç dizelerde örülür onun şiiri.

Bu parçada altı çizili söz öbeğinde aşağıdaki söz sanatlarından hangisi vardır?

- A) Doğadan doğaya aktarım
B) Ad aktarması
C) Benzetme
D) Doğadan insana aktarım
E) Duyular arası aktarım

5. (I) Bazı olumsuz durumlarımızı örneklerle somutlaştırıyoruz. (II) Düşüncelerimizi yazıya dökmekte zorlanıyor ama bu eksikliğimizi sorgulamaktan kaçınıyoruz. (III) Bu yüzden de not tutmayı, mektup yazmayı, okunan bir yapıtı yazarak özetlemeyi beceremiyoruz. (IV) Oysa yazma eylemi, insan beyniyle insan elinin ortak ürünüdür. (V) Dilimizin kirlenmesini önlemek istiyorsak öncelikle birey olarak yakınmayı bırakıp yazılı anlatımımızı güçlendirmemiz gerekir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde "sızlanmak, şikâyet etmek" anlamında bir sözcük kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Varsayım, neden-sonuç ilişkileri kurabilmek için zorunlu bir zihinsel işlemdir ama doğru sonuçlara varabilmek için varsayımın, yalnızca bir araç olduğunu bir an bile unutmamak gerekmektedir. Zira saplantıya dönüşmüş varsayım, bağnazlık göstergesinden başka bir şey değildir.

Bu parçadaki altı çizili sözcüğü anlamca karşılayabilecek bir kullanım aşağıdakilerden hangisinde vardır?

- A) O; şiirlerinde her zaman canlı, hareketli olsa da bir düşünceye aşırı bağlı olması olumsuz yönüdür.
B) Onu anlayabilmek için dilinin şifrelerini çözmek ve düşünce yapısını öğrenmek gerekiyor.
C) Mutluluk, doğrudan elde edebileceğiniz ya da erişebileceğiniz bir şey değildir.
D) İnovasyonla bireyin ve toplumun gereksinimlerini karşılamak üzere yeni çözümler üretmek amaçlanıyor.
E) Notlarımı bile bile satırlarıma serpiştiririm, böylece kafamı derleyip topladığımı fark ederim.

7. Abbas, zatürreye tutulmuş; içinde rüzgârın cirit attığı, derme çatma, soğuk bir kulübede bugünkü ilaçların, antibiyotiklerin hiçbirisi bulunmadan hastalığı yenebilmişti.

Bu cümledeki ikilemenin cümleye kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Eşyalar bir kenara gelişigüzel bırakılmış, dağınık biçimde duruyordu.
- B) Bir zamanların usta zurnacısı, artık önemsiz köy düğünlerine bile çağrılmıyordu.
- C) Yollara rastgele dökülen molozlar, trafik için büyük bir tehlike oluşturuyordu.
- D) Kentin bu yakasındaki ekonomik yoksunluk, özensizce yapılmış evlerden de belli oluyordu.
- E) Sizin önem vermediğiniz bu yapıtlar, oldukça değerli yapıtlardı.
8. Bir sözün benzetme amacı güdülmeden, anlamca ilgili olduğu başka bir söz yerine kullanılmasına "ad aktarması" denir.

Aşağıdakilerin hangisinde "ad aktarması" yapılmıştır?

- A) Ömer Seyfettin'in hikâyeleri günümüzde de çokça okunmaktadır.
- B) Diyet yapanların en önemli hatası, yeterince karbonhidrat almamalarıdır.
- C) Yemek yedikten sonra daha biz ne olduğunu bile anlayamadan sofradan hızlıca kalktı.
- D) Dağın eteklerindeki evler, hepimizi özenle ve sevgiyle göğsüne basmıştı.
- E) Arabayı, çalıştırıp nereye gittiğini bilmeden otobana doğru sürdü.

9. Boşluk duygusu, çocukluğunda duygusal ihmale uğramış yetişkinlerin çok sık karşılaştığı bir duygudur. Boşluk, hiçlik demektir. Kişinin iyi veya kötü yaşadığı şeylere karşı ---- anlamına gelir. Çocukluğunda yeterli duygusal yakıtı alamamış olan yetişkinler, sıklıkla bu durumda olduğundan söz eder.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) hiçbir şey hissetmemesi B) merakına yenilmesi
- C) boş boş bakması D) duygusuzca yaklaşması
- E) duyarsız kalması

10. Yenilikten yanal olmak, elbette eskiler arasındaki gerçek değerleri inkâr anlamına gelmez. Batı edebiyatını olduğu kadar

Doğu edebiyatını da iyi bilen Ataç, sırası geldikçe geçmiş yüzyılların gölgede kalmış ozanlarını ışığa çıkarmayı kendine iş edinmişti. Bunun yanı sıra, geçmişin basamaklıp şöhretleri ni insafsızca didikleyerek gençliği nasıl uyarırım diye yollar arardı.

- a. Geri planda olmak
- b. Umursamamak, ertelemek
- c. Kabul etmemek, tanımamak
- d. Kendi uğraşı hâline getirmek
- e. Bilineni tekrarlamak

Bu parçadaki numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı harflerle belirtilen açıklamalardan herhangi biri değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Özgün eser verebilmek için konuyu herkesten farklı yani başka türlü işlemek gerekir. Diğer sanatçılara öykünenler, başarıyı yakalayamadıkları gibi kalıcı da olamazlar.

Aşağıdakilerden hangisinde bu parçada altı çizili olan sözcükle aynı anlama gelecek bir söz vardır?

- A) Bugünlerde herkes farklı yapıtlar yazdığını söylüyor.
- B) Ben de bir gün kimseye benzememeyi öğreneceğim.
- C) Herkes birilerini taklit etmeye çalışıyor, kimse kendi sesini duymuyor.
- D) İnsan insanın kurdudur derlerdi de inanmazdım bu söze.
- E) Bir gün herkes bu düzene alışacak, şikâyet etmeyi sonsuza kadar bırakacak.

1. Sen akşamlar kadar büyüklü, sıcak,
Rüyaların kadar sade, güzeldin,
Baş başa uzandık günlerce ıslak
Çimenlerine yaz bahçelerinin.

Bu dörtlük ile ilgili aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Soyut ve somut kavramlar bir arada kullanılmıştır.
B) Benzetmeye yer verilmiştir.
C) Yakın anlamlı sözcükler kullanılmıştır.
D) Mecazlı kullanım söz konusudur.
E) Dil, şiirsel işlevinde kullanılmıştır.

2. Hangi üslupla konuşacağını iyi bilen bir şair, yazın dünyasında uzun solukludur.

Bu cümledeki "uzun solukludur." sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sanatlı ve süslü yazmak
B) Sürekli ve kalıcı olmak
C) Uzun cümlelerle yazmak
D) İyi bir yaşam sürmek
E) İyi bir yer edinmemek

3. Mükemmelin peşine düşmüş her birey için yaşam zordur. Böyle bir ---- içinde olanlar, kendi yaşamını ve çevresindekilerin yaşamını zorlaştırır. Çünkü onlar, bir tür ulaşılmazın peşine düşmüşlerdir. Bunun için ulaşma aşaması, onlara ----; onun uğruna mücadele etmek, hayatın amacıdır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) yaklaşım – sabır işidir
B) tutum – keyif verir
C) sorun – bir şey sunmaz
D) anlayış – büyük azaptır
E) beklenti – yakışmaz

4. (I) Sanat, apayrı bir yasayla yönetilir. (II) Bakarsınız sanatçı, olguları yaşamda olduğu gibi tasarımlar; oyuncu, sahnede doğal davranır ama yine de bunların yarattıkları imge ya da kişi, inandırıcı olmayabilir ve bozuk çalar. (III) Buna karşılık, söz gelimi, masallar da yazar. (IV) Gerçeklikte var olmadıkları bilinen şeylere değinmek zorunda kalır. (V) Ama bu yapıtlarındaki imgelerin derin hakikati içermesine, sanatsal düzlemde inandırıcı olmasına ve büyük bir gerçeğe benzerlikle donanmış bulunmasına engel değildir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede, "yön vermek, yönlendirmek" anlamında sözcük kullanılmıştır.
B) II. cümlede, mecaz anlamda bir kullanım söz konusudur.
C) III. cümlede, "örneğin, mesela" anlamında bir sözcük vardır.
D) IV. cümlede, "kısaca söz etmek" anlamında bir sözcüğe yer verilmiştir.
E) V. cümlede, soyut hiçbir sözcük kullanılmamıştır.

FUZION

5. Yazarın yazdıkları; elbette hayata değecek, toplumdan kopma-
I
yacaktır. Elbette her insan gibi yazar da ideolojiden, inançların-
II
dan, siyasetten soyutlanamaz. Bu anlamda her yazarın, ahlaki, felsefi tavırları eserlerine şöyle ya da böyle yansıyacaktır. Bun-
III
da garipsenecek bir yan yoktur.
IV
V
a. Uygunsuz bulmak, alışamamak
b. Büsbütün ayrılmak, uzaklaşmak
c. Durum, davranış
d. Yer almak
e. Olduğu gibi kabullenmek

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisi harflerle belirtilen açıklamalardan herhangi biriyle eşleştiremez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Bilhassa roman yazarı, toplumsal çıkmazda kalan birey trajedisini ve insan gerçekliğini dilin bütün estetik imkânlarından yararlanarak öznel tasarımlarla yansıtır.

Bu cümledeki altı çizili sözle roman yazarının hangi özelliği vurgulanmıştır?

- A) Kişisel kurguyu dilin sanatsal özelliklerini kullanarak yapması
B) Dili, diğer sanatçılardan daha iyi kullanması
C) Kendi duygu ve düşüncelerini dili kullanarak aktarması
D) Değişik söz oyunlarına başvurması
E) Sözcükleri gerçek anlamlarının dışında kullanması

7. Hayatı boyunca hiçbir eser yayımlamamış, bir anlamda pehlivan meydanına çıkmamış bazı kişilerin sosyal ağlarda sabahlara kadar yorumculuk yapması bana ilginç geliyor. Bir de site genel yayın yönetmenliği diye bir şey var: Üç beş kuruş verip bir alan adı alıyorsun, etrafından birkaç arkadaşıla ---- bir site kuruyorsun, sonrası oldukça keyifli: Oluyorsun genel yayın yönetmeni, müthiş bir etiket. Okumadan yazmadan yayın yönetmeni olanlar, sitesine gelen yazı hakkında istediği gibi hareket edebiliyor.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) kafa tutarak
B) kafasını kurcalayarak
C) kafası bulanarak
D) kafa kafaya verip
E) kafası şişerek

8. Edebiyat olmasaydı sözcükler, genellikle doğdukları gibi kalırdı.

Bu cümledeki "doğdukları gibi kalmak" sözüyle aşağıdakilerden hangisi anlatılmak istenmiştir?

- A) Yerinde saymak, zenginleşmemek
B) Özgünlüğünü tam anlamıyla yitirmek
C) Sadeliğini hiç yitirmemek
D) Bir müddet sonra zamana yenik düşmek
E) Zamanla ilk anlamlarından tamamen uzaklaşmak

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde verilen durum, "el ayak çekilmek" deyimıyla uyuşmamaktadır?**

- A) Hiç kimseden ses seda çıkmıyordu, olanlar herkesi şoke etmişti.
B) Yalnız başıma yürüdüm sahilde, kimsecikler yoktu etrafta.
C) Akşam olunca bomboş sokaklar kedi ve köpeklerin mekânı olurdu.
D) Herkes yatınca televizyonun bana kalmasına bayılıyorum.
E) Konakta bu saatte kimseyi bulamazsınız, herkes odasına çekilir.

10. Sizlerden beklediğim, eski değerlerinizi korurken çağınızı da yakalamanın kavgasını vermenizdir.

Bu cümlede geçen "çağı yakalamanın kavgasını vermek" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eski ve yeni bir potada eriterek yaşamak
B) Çağın gerisinde kalmamak
C) Gelenekten kopmadan yeniliklere açık olmak
D) Günceli yakalamak için geleneğe başkaldırmak
E) Yeniyle yaşamak için eskiyi silmek

1. Sanatçı; alın teriyle (emek vermek) ortaya koyduğu (oluşturmak) bir yapıtı binlere, yüz binlere takdim ederek (sunmak) kendini onların penceresinden (bakış açısı) seyredip ürününden haz duymayı (sevinmek) amaçlar.

Bu cümledeki numaralanmış sözlerin hangisi ayraç içinde verilen anlamıyla uyuşmamaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Aşağıdaki dizelerin hangisinde “dedikodu yapmak” anlamında kullanılan bir söz öbeği vardır?

- A) Dünyanın yokuşu inişi sendedir
B) Bütün güzellerin özü sendedir
C) Fırsat düşürürsen alma intikam
D) Kötüler sevdiğini dile düşürür
E) Gezdim Mecnun gibi dağlarda,

3. Yapıtlarında toplumsal sorunlara önerilerini dile getiren yazar, son yapıtında hoşgörü konusunu irdeliyor.

Bu cümleye altı çizili sözün kattığı anlam aşağıdakilerden hangisinde vardır?

- A) Son dönem romanlarında yazarlar, daha gerçekçi davranıyorlar.
B) Onun şiirlerinde “ölüm” teması, önemli sayılabilecek oranda yer alıyor.
C) Şiir hakkındaki düşüncelerini anlatan şairlerin sayısı az değildir.
D) Döneminde yaptığı edebî tartışmalarla adından söz ettiren Peyami Safa, dönemindeki sanatçılara göre daha fazla yıpranmıştır.
E) Hiç kimsenin etkisinde kalmamaya özen gösteren sanatçılar çoğaldı.

4. Serbest şiirde, içten içe gelişen bir mizah havası kendini hissettirir.

Bu cümledeki altı çizili sözle söz konusu şiirlerin hangi özelliği vurgulanmıştır?

- A) Ders verme amacı
B) Öğretici nitelik
C) Düşünsel içerik
D) Konuşma dilinden yararlanmak
E) Nükteli anlatım

5. I. Bir şeyi yapmanın tadı kalmamak, iş iştenden geçmek
II. Azgınlıkla kendi bildiğini yapmak
III. Âşık olmak, birbirine iyice tutulmak
IV. O şeyin kendisinin olmasını arzulamak
V. Aynı şeyleri söylemek için önceden anlaşmak

Yukarıdaki numaralanmış bölümlerde aşağıdaki deyimlerden hangisinin açıklaması yoktur?

- A) Gemi azıya almak
B) Kulağına küpe olmak
C) Abayı yakmak
D) Ağız birliği etmek
E) Göz koymak

6. Bir olayı veya durumu etkileyici anlatmak için deyimlerden faydalanırız. Deyimler, hem yazılarımıza hem de konuşmalarımıza derinlik katar. Birkaç cümleyle anlatabileceğimiz bir durumu iki üç sözcükten oluşan bir deyimle anlatabiliriz. Örneğin (I) bir işin pek karışık ve içinden çıkılmaz durumda olduğunu anlatmak için “ayıkla pirincin taşını”, (II) hiç kimseyi konuşturmadan konuşan kimseler için “aldı sazı eline”, (III) bir kimse veya bir şey için kötü söylemeyi anlatmak için “dil uzatmak”, (IV) bir işin istediği gibi olması için uygun zemin hazırlamayı anlatmak için “yolunu yapmak” (V) uygunsuz veya yakışsız görünmeyi anlatmak içinse “göze çarpmak” deyimleri kullanılır.

Bu parçada numaralanmış açıklamaların hangisinde bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Benimkisi, bile bile akıntıya kürek çekmekten başka bir şey
I
değildi. Bu yüzden, aklımı başıma devşirmeliydim bir an
önce. Boş yere hayallere kapılıp şu insan denen yaratığa
II
bel bağlamamalıydım. Çünkü yüzyıllardır çözölemeyen aca-
III
yip bir bilmeceydi insan. Derinlerden daha derin bir sırdı ya da
ucu bucağı olmayan, içi pisliklerle, içi eşsiz güzelliklerle dolu,
IV
alabildiğine karanlık ve karmaşık bir evrendi. Öyle ki onca
kafa patlatmasına rağmen, binlerce yıldan bu yana kendisi
bile kolay çözemiyordu kendini.
V

Bu parçadaki numaralanmış sözlerden hangisi deyim değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. I. Bütün canlılar gibi bitkiler de dış uyaranlara bir tepkiyle yanıt verir ve çevresindeki değişkenlere uyum sağlayabilir.
II. Ruhsal durumumuz ne olursa olsun müzik, hayatımızın her bir köşesinde varlığını sürdürür.
III. Söyedikleri yalanların küçük, masum ve zararsız olduğunu soranlar aslında kendilerini kandırmaktadır.
IV. Bir dönem köy üstüne roman yazarlarımızın çoğu, toprak ve tarım konusuna el atmayı roman yazmak için yeterli sayıyordu.
V. Bazı dilciler; dilin anlatım gücünün ihmal edildiğini, anlatımın ayrıntıya inilmeden yüzeysel yapıldığını belirtmekte.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangisinde “Şair, çoğu insan gibi değildir; onun duyguları sığ olmadığı gibi tek renk de değildir.” cümlesindeki altı çizili sözcüğü anlamca karşılayabilecek bir kullanım vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “aşırı derecede övmek” anlamında söz kullanılmıştır?**

- A) Denizli, pek çok topluluğa ve kültüre yaptığı ev sahipliği nedeniyle son derece zengin bir tarihe sahip.
B) Yahya Kemal’in şiirinde İstanbul semtlerinin güzelliklerini, Osmanlı tarihinin gurur verici tablolarını buluruz.
C) Dün göklere çıkardığımız bir sanatçıyı ya da bir yapıtı, bugün yerin dibine batırabiliyoruz.
D) Dil, üretilen diğer yapay alet ve nesnelere gibi şekil verilebilecek bir madde değildir.
E) Bir çocuğa antibiyotikler verilmesi gerekiyorsa çok duyarlı testler yapılması gerekir.

FUZİON

10. Sanayileşmenin gelişmesi, bu gelişmenin yarattığı toplumsal çatışmalar insanoğlunun mutsuzluğunu hazırlayan ana etkenlerdir. Sanatçıya düşen; insanoğlunun mutsuzluğunu hazırlayan bu çatışmayı, bu çatışmanın ürünü olan çelişkileri sanatsal olarak yansıtmaktır (----). Bunun için de insan, toplumsal çevresiyle birlikte algılanmalıdır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) İşaretle belirtmek
B) Belli etmek, hissettirmek
C) Ele alıp incelemek
D) Duyurmak, aktarmak
E) Bir yargıya varmak

1. Zamanın karanlık katmanları arasından günümüze ulaşan antik şehirler; farklı dönemlerin, kültürlerin ve inançların tarihliğini yaparlar.

Bu cümlede geçen “antik şehirlerin, zamanın karanlık katmanları arasından günümüze ulaşması” **sözünüle aşağıdakilerden hangisi vurgulanmıştır?**

- A) Oluşturulduğu dönemin özelliklerini yansıttığı
B) Tarihin bilinmeyen dönemlerinde oluşturulmuş ancak henüz ulaşılmamış kentler olduğu
C) Çok dayanıklı malzemelerle oluşturulan yapıtların diğer yapıtlardan daha uzun ömürlü olduğu
D) Eski dönemlerden günümüze pek az yapıtların kaldığı
E) Bilinmeyen dönemlerde oluşup varlığını günümüze kadar sürdürdüğü

2. Koyunlardan kırılan (kesilen) yünler, önce duru suyla yıkanır. Bu işlemede (uygulamada) yünlerin kiri giderilir (yok edilir).
I II III
Temiz yünler, makinede taratılır (karışıklığı giderilir). Bu iş-
IV
lemden sonra yünler, kök (bitki özü) boya ile boyanır. Boyama
V
işlemeden sonra yünler, dokunmak üzere dokuma makinesine alınır. Seçilen motife göre halı dokunur.

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisinin anlamı ayraç () içinde verilen açıklamayla uyuşmamaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Trenin sesini duyar duymaz uykumuz bir çırpıda kayboldu, yerimizden kalkıp torbalarımızı omuzladık.

Bu cümledeki altı çizili sözcüklerin yerine sırasıyla aşağıda verilenlerin hangisi getirilse cümlenin anlamı değişmez?

- A) duyduğumuzda - yavaşça
B) duyduktan sonra - biraz sonra
C) duyduğumuz anda - hemen
D) duymak üzereyken - birden
E) duyunca - biraz biraz

4. Ozan da ressam da gün batımının değil; şiirin, resmin peşindedir. Kâğıda ya da tuvale vuracak olan bir şiir, bir resimdir; gün batımı değil. Var olanın değil, var edilenin söz konusu olduğu bir eylemdir bu.

Bu parçadaki altı çizili sözle aşağıdakilerden hangisi vurgulanmak istenmiştir?

- A) Sanatın amacı, insanlarda güzel duyguların uyanmasını sağlamaktır.
B) Sanatta görselliğin çok önemli bir yeri vardır.
C) Sanatçılar; gerçeği anlatmaktan çok, hissettirmek için verirler ürünlerini.
D) Doğayı olduğu gibi yansıtan sanatçılar başarılı olamaz.
E) Sanatçı, doğayı taklit etmenin değil onu yeniden yaratmanın peşindedir.

5. Demokratiklikta amaç, herkesin olduğu yerde sen de olacaksın demektir. Şimdi bir işe başladın mı, “çoğunluk” diyorlar. Çoğunluk hay hayı bastı mı “Hayır!” diyenin hâli harap. Anlaşıldı mı arkadaşlar?

Bu parçada altı çizili söz cümleye aşağıdaki anlamlardan hangisini katmıştır?

- A) Onaylama B) Beğenme C) Uyarma
D) Korkutma E) Reddetme

6. Romanda da, diğer edebî eserlerde de her bir sözcük önemli bir mesaj taşıyıcısıdır. Romancı, sözcüklerin dolu tabanca olduğunun bilincinde olan kişidir. Bu yüzden o, sözcükleri en uygun şekilde tutar ve en uygun yere koyar.

Bu parçadaki “sözcüklerin dolu tabanca olması” sözünüle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sözcüklerdeki anlam yükünün önemli olduğu
B) Sözcüklerin anlamdaşlarının da var olduğu
C) Sözcükler aracılığıyla gerçeklerin aktarıldığı
D) Sözcükler kullanılırken dikkat gerektiği
E) Sözcüklerin insanı yönlendiriciliği

7. Genç şairlerden bazılarının, sözcüklerin gerçek değerlerinin farkına varamadıklarını görüyorum. Sözcükleri bir araç olarak değil de oyuncak olarak gören bu şairlerin kaçınılmaz sonu, hayal kırıklığıdır.

Bu cümlede geçen “şairlerin sözcükleri araç değil de oyuncak olarak görmesi” **sözünüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Sözcüklerin sağladığı olanakların farkında olmamak
- B) Sözcüklerin sağladığı olanaklardan gereği gibi yararlanmamak
- C) Sözcüklerin gerçek işlevlerini fark etmeyerek onları işlevlerinin dışında kullanmak
- D) Açık ve yalın anlatıma başvurmak yerine sanatlı söyleyişi yeğlemek
- E) Sözcüklerin gerçek anlamlarını araştırıp öğrenmemek

8. Bilim ve toplum hayatındaki gelişmeler, şairleri kendi şiir sözlüklerini genişletmeye mecbur kılmıştı.

Bu cümlede geçen “şairlerin kendi şiir sözlüklerini genişletmesi” **sözünüyle aşağıdakilerden hangisi vurgulanmıştır?**

- A) Şiirin konusuna uygun sözcükleri seçmek
- B) Şiirlerin sunacağı estetik olanaklardan yararlanmak
- C) Sözcükleri mecaz ve yan anlamlarıyla kullanmak
- D) Şiir için gerekli söz hazinesini zenginleştirmek
- E) Sözcüklerle yeni bir evren kurmaya çalışmak

9. Genç bir sanatçı; yazdıklarıyla herkesi allak bullak eden bir ses, bir biçim getirmedikçe ve başkalarından farklı olduğunu göstermedikçe edebiyat dünyasında yer edinemez.

Bu cümledeki “sanatçının herkesi allak bullak eden bir ses getirmesi” **sözünüyle aşağıdakilerden hangisi anlatılmak istenmiştir?**

- A) Yeni konular işlenmesi
- B) Yazdıklarının etkileyici olması
- C) Herkese seslenen içerikler yazması
- D) Üslubunun başkalarına benzemesi
- E) Herkesi kucaklayan düşünceye sahip olması

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözün anlamı araç içindeki açıklamasıyla uyuşmamaktadır?**

- A) Yarına kalma iddiasındaki her sanatçı, yüzünü geleceğe dönmelidir. (Kalıcı olmak)
- B) Başkalarının ayak izine basarak yürüyenlerin kendi ayak izleri olmaz. (Taklit etme)
- C) Onun yapıtındaki biçimsel kurguyu başka yapıtlarda görmek, olası değildir. (İçerik özellikleri)
- D) Sanatçıların neyi, nasıl anlattıklarından çok niçin anlattıklarıyla ilgilenirim. (Amacı önemseme)
- E) Sanatsal niteliklerden asla ödün vermeyeceğimi beni okuyanlar bilirler. (Kararlılık)

11. Geçmişini yarına taşıma davası gütmeyen hiçbir sanatçının ömrü biyolojik ömründen fazla olamaz.

Bu cümledeki “geçmişini yarına taşıma davası gütmek” **sözünün cümleye kattığı anlam aşağıdakilerden hangisinde yoktur?**

- A) Her sanatçının amacı, yüzyılları birbirine bağlamak olmasıdır.
- B) Sanatçının amacı, geçmişle gelecek arasında köprü olmaktır.
- C) Geçmişten gelenle yarına gidecekleri bir potada eritemeyen sanatçı, başarılı olamaz.
- D) Sanatçılar, kendi çağlarının aynası olma idealiyle ürün verirler.
- E) Kalıcı olmak, geçmişin birikimlerini yarına devretmekle mümkündür.

1. Bu sanatçımız, “Ben, başarıyı hangi limana yelken açtığı bilmeme borçluyum.” diyerek âdeta başarının anahtarını vermiştir.

Altı çizili sözün bu cümleye kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde yoktur?

- A) Başarı, büyük ölçüde ne yapmamız gerektiğini bilmeye bağlıdır.
B) Amacını belirlememiş bir insanın başarı şansı yoktur.
C) Başarının tek aracı, alın teri dökmektir.
D) Neyi, nasıl yapacağını bilen bireyin varacağı istasyon başarıdır.
E) Gideceğiniz bir nokta yoksa yollarınız çatalı demektir.

2. Bir sözcük, başka sözcüklerle birlikte deyimleşerek yeni anlamlar kazanır. Örneğin; bir konuya giriş yapmak, karşıdakini o konuya hazır hâle getirmek için “kapı aralamak”, önlemleri en üst seviyeye çıkarma anlamında “kapıları kapamak”, bir yerin çalışmasının engellenmesi anlamında “kapısına kilit vurma”, birinin yanına sık sık gitme anlamında “kapısını aşındırma”, birine herhangi bir konuda başvurma anlamında “(birinin) kapısını çalmak” deyimini kullanılır.

Yukarıdaki numaralanmış deyimlerden hangisinin açıklaması yanlış verilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Parnasçılar, sürekli sadece dış dünya ile ilgilenen bir şiir dünyası yaratmışlardır. Bu dünyada sembol yoktur, Aristo'nun deyimini ile tam anlamıyla bir “doğa taklidi” vardır. Doğanın insanda uyandırdığı düşünceler değil, doğanın kendisi şiiri oluşturmuştur. Parnasyenler, doğanın güzelliklerini kâğıda farklı bir şekilde aktararak bir sanat yaratmak istemişlerdir.

Bu parçadaki altı çizili sözle parnasyenlerin hangi özelliği anlatılmak istenmiştir?

- A) Doğayı değiştirmeden şiirlerine aktardıkları
B) Şiirde sanatsal öğeleri ön planda tuttıkları
C) Ciddi ve ağırbaşlı bir üslupla yazdıkları
D) Dili kullanmada çok özenli davrandıkları
E) Sözcükleri yan ve mecaz anlamda kullanmadıkları

FUZION

4. Binlerce yıllık bir şehir, özellikle son elli yıldır yerinden oynatılırken biz yalnızca izleyebiliyoruz. Tuhaf değil mi? Orada biz yaşıyoruz ama yaşadığımız sokaklar, alanlar, parklar, iskeleler, evler, camiler, kiliseler, doğrudan tarihe kimlik kazandırmış yapılar değişiyor, yok oluyor. Demek sözcüğün anlamına tam karşılık gelen bu kadim şehir, avucumuzun içinden kayıp giderken birileri bir oyun oynuyor bize ve biz edilgin, canları içlerinden çekilmiş insanlar gibi kalıyoruz bulunduğumuz yerde.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu parçadaki altı çizili sözcüğün anlamında bir kullanım söz konusudur?

- A) Bir sanatçı, eserini şu ya da bu yasanın baskısı altında bırakmaz.
B) Sanatıyla çok eskiden tanıştığım, sevdiğim; başarılı kalemi olan bir yazardır.
C) Heredotos, Batı geleneğindeki ilk büyük düzyazı ustasıdır.
D) Çocuk kitabı yazmak çok eğlenceli, ayrıca insanı özgür de kılıyor.
E) Bilim, sadece bilenleri ve uzmanları için ilgilenilir bir şey olmaktan çıktı.

5. Türkçemiz deyim bakımından zengin bir dildir. Pek çok sözcük, başka sözcüklerle kalıplaşarak deyimleşir. Bunlardan biri de "yol" sözcüğüdür. Dilimizde kötü sonları birbirine benzer olanlar için "aynı yolun yolcusu" (I) deyimini kullanırız; bir işin istediği gibi olması için uygun zemin hazırlamayı "yolunu yapmak" (II), bir durumun sorunsuz olduğunun anlaşılmasını "yolunda görünmek" (III), çare bulmayı, çözüm üretmeyi "bir yolunu bulmak" (IV), bir davranış ya da bir tutum biçimi belirlemeyi "yoluna koymak" (V) deyimleriyle anlatırız.

Bu parçadaki numaralanmış deyimlerden hangisinin açıklaması yanlış verilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. I. Onun, senin makamına göz koyduğunu nereden bilebilirdim.
II. Şiirin sözcüklerle yazıldığını fark etmiştir şairler, şiir daha sonra "zaman"a yenilmiştir.
III. Tereyağından kıl çeker gibi yazdığını söyleyen sanatçının yazdıkları uzun ömürlü olmaz.
IV. Zamanında herkese tepeden bakan şairlerin bugün ismini hatırlayan yok.
V. Bir annenin el emeği göz nuru örgülerine ilginin yüksek olacağını biliyorum.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde deyim kullanılmamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. O gün öğretmenimi görünce ---- gizlenecek bir yer aradım.

Bu cümledeki boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilirse cümle, "Telaş içinde ne yapacağını bilmemek, hareketlerinde tutarsız ve telaşlı olmak" anlamı kazanır?

- A) elden ayaktan düşerek
B) el etek öperek
C) elim ayağıma dolaşarak
D) elime koz vererek
E) el etek çekerek

8. I. Bugün yanımdan geçen minik çocuğun tatlı tatlı bakışları vardı.
II. İrili ufaklı balıklar vardı herkesin ziyarete gelidği gölde.
III. İşin başına kardeşi geçince her şey allak bullak oldu.
IV. Ataması yapılamayan öğretmenler bir köşede kara kara düşünüyorlardı.
V. Beni herkes yavaş yavaş anlamaya başlamıştı.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangi ikisinde ikileme başka sözcüklerle deyimleşmiştir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) III ve IV E) IV ve V

9. İşine onun kadar gönül veren bir başka öğretmen tanımiyorum.

Bu cümledeki altı çizili söz, cümleye aşağıdaki anlamlardan hangisini katmıştır?

- A) Âşık olmak, sevmek
B) Sevgiyle bağlı olmak
C) Kendi rızasıyla yapmak
D) Usanç göstermemek
E) Sorumluluğunu yerine getirmek

10. Anlatımın temelini oluşturması gereken iletiyi yok edecek kadar dil makyajı yapmak, ustalığın zararlı yanındır. Bu yüzden yazarlar her zaman amatörce bir ruh taşımalı, ilk defa yazmaya çabılıyor gibi davranmalı. Amatörce yazan, yüreğinin mürekkebinden kalemini dolduran insanların yazdıklarını okurken onun yarattığı kahramanlardan biri oluveririm hemen. Sıra dışı olmak için kendini zorlayan; adım başı bir imgenin, bir dil oyunun kapısını çalan yazarları sevmem.

Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Beklenmedik ifadeler kullanmak
B) Tüm sırlarını ortaya dökmek
C) Yazdıklarında samimi duygularını sunmak
D) Sözcük seçiminde dikkatli olmak
E) Yazarken hayallerden uzak durmak

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “korkudan, heyecandan ayakta duramayacak hâle gelmek” anlamında deyim kullanılmıştır?

- A) Suçsuzluğunu kanıtlamak için akla kararı seçti.
- B) Sabahtan akşama kadar yolları arşınladık, ayaklarıma kara sular indi.
- C) Bir sanatçının, yapıtını oluştururken âdeta alnının derisi çatlar.
- D) Mengene gibi bir el, adamın yakasına yapışınca zavallının dizlerinin bağı çözülecek gibi oldu.
- E) Bizi görünce eli ayağı dolaşan bu zavallı adama ancak acıyabildik.

12. İkincil sözlü kültür, günümüz teknolojiyle yaşantımıza giren telefon, radyo, televizyon ve diğer elektronik araçların sözlü niteliklerini karşılar. Zira bu niteliklerin üretimi ve işlevi, önce yazı ve metinden çıkıp sonra konuşma diline dönüşmektedir.

Bu parçada geçen altı çizili sözde “ikincil sözlü kültürün” hangi özelliği vurgulanmaktadır?

- A) Günümüzde geçerliliği olan kavram olduğu
- B) Yazılı anlatımda sözlü anlatımdan daha etkili olduğu
- C) Sözlü anlatıma geçişinin yazılı anlatımdan sonra olduğu
- D) Her sözlü anlatımın önce anonim olarak gerçekleştiği
- E) Yazılı anlatımdan sonra gerçekleştirilen sözlü anlatımın daha etkili olduğu

13. Seda’yla İstanbul’a gitmeyi hep istemiştim. Bu isteğimi Seda iyi bildirdi ama isteğimin gerçekleşmesi için hiçbir gayret göstermezdi. Bu da beni çok üzderdi çünkü en samimi arkadaşım-
dı o benim. ---- bir gün beni aradı ve bu yaz birlikte İstanbul’a gitmeyi teklif etti. Sevinçten havaya uçmuştum.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki deyimlerden hangisi getirilmelidir?

- A) Zaman tanıyıp
- B) Kaç zamandır
- C) Zamanı geçip
- D) Zaman öldürüp
- E) Gel zaman git zaman

14. İsmail, her zamanki gibi yine bir köşede tek başına oturmuştu. Başını ellerinin arasına almış, uzak bir yere gözlerini dikmişti. Gözlerindeki fersizlik, yüzündeki yorgunluk rahatlıkla fark ediliyordu. Bir ara sağına bakar gibi oldu. İlginçti ki beni görmedi. Bunu, onun içinde bulunduğu ruh hâline bağladım ve sessizce oradan uzaklaştım.

Bu parçada tanıtılan kişi aşağıdaki deyimlerden hangisiyle nitelenebilir?

- A) Kara gün dostu
- B) İçi içine sığmayan
- C) Başına buyruk
- D) Arkadaş canlısı
- E) Kara kara düşünen

FUZION

15. İnsanı öz eleştiri noktasına götürecek (ulaştıracak) olan şey, kişinin benlik algısıdır (idrakıdır). Bununla birlikte ideal (uygun) bir “ben” vardır. Bu, kişinin olmak istediği benlik (şahsiyet) algısıdır. İnsanın hayalindeki durumuyla içinde bulunduğu durum arasındaki farkı bilmesi, psikolojik bir ihtiyaçtır. Öz eleştiri yapamayan kişi, idealindeki benliği ile gerçek benliğini karıştırır. Bu nedenle bu kişi, hayatının her anında tökezler (güçlülkle karşılaşır).

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisinin anlamı ayraç () içinde verilen açıklamayla uyuşmamaktadır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V